

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-1-003 (Devralma)
Karar Sayısı : 20-15/207-105
Karar Tarihi : 19.03.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Ebru İNCE, Öykü SARIASLAN, Esmâ AKSU, Ömer Mert AKÇİL

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : -PETRONAS Chemicals Group Berhad

- PCC SE

Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. O. Onur ÖZGÜMÜŞ,
Av. A. Göktuğ SELVİTOPU

Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş 34349 İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: PCC Oxyalkylates Malaysia Sdn. Bhd.’nin ortak kontrolünün PETRONAS Chemicals Group Berhad tarafından devralınması işlemi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 24.01.2020 tarih ve 761 sayı ile giren ve eksiklikleri 28.02.2020 tarih ve 2125 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 13.03.2020 tarih ve 2020-1-003/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirimin konusu; tamamına PCC SE’nin (PCC)¹ sahip olduğu PCC Oxyalkylates Malaysia Sdn. Bhd.’nin (PCC Oxyalkylates- OG) hisselerinin %(.....) PETRONAS Chemicals Group Berhad (PCG)² tarafından devralınarak ortak kontrole geçmesine ilişkindir. Hisselerin Satışı ve Alımına İlişkin Sözleşme’ye (Sözleşme) göre OG, 2022 yılından önce olmamak üzere kullanıma hazır saf oksialkalit ürünlerin üretimi ve satışı alanında faaliyet gösterecektir.
- (5) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca

¹ Almanya kanunları uyarınca kurulmuş olan PCC, PCC Grubu ve bağlı şirketlerinin holding ve ana şirketi konumundadır. PCC Grubu Türkiye’de kurulu PCC Exol Kimya Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. unvanlı iştiraki aracılığıyla sürfaktanlar (anyonik sürfaktanlar, iyonik olmayan sürfaktanlar ve betainler) alanında faaliyet göstermektedir.

² En büyük hissedarı %(.....) pay ile Petroliam Nasional Berhad (PETRONAS) tarafından tek kontrol edilmektedir. PETRONAS tamamıyla Malezya Devleti’ne aittir. PETRONAS, Türkiye’de iştirakleri PETRONAS Lubricants International Sdn Bhd. aracılığıyla yağlayıcılar ve araba bakım ürünleri alanında, PETRONAS Trading Corporation Sdn. Bhd. aracılığıyla ham petrol ve SARL aracılığıyla doğal gaz tedariki alanlarında faaliyet göstermektedir. Türkiye’de kurulu PETRONAS Madeni Yağlar Tic. Ltd. Şti. unvanlı iştiraki ile yağlayıcılar, fonksiyonel sıvıların ticareti ve pazarlanması faaliyetinde de bulunmaktadır.

bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar; kurulan ortak girişimin, kurucu teşebbüsler tarafından "ortak kontrol" altında tutulması ve "bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel)" niteliği taşımasıdır.

- (6) Bildirim konusu işleme ilişkin Sözleşme maddelerinin incelenmesinden; OG'nin hisselerinin (.....) PCG'ye, (.....) ise PCC'ye ait olacağı, ayrıca teşebbüslerin yönetim kurulundaki temsil sayıları ile stratejik kararların alınmasında aranacak nisaba bakıldığında PCG ve PCC'nin OG üzerinde ortak kontrolünün bulunacağı anlaşılmıştır.
- (7) Dosya mevcudu bilgilerden; OG'nin bağımsız olarak faaliyet gösterebilmesi için yeterli kaynaklara sahip olacağı; ham madde gereksiniminin yaklaşık olarak %(.....)'sini üçüncü kişilerden temin edeceği ve PETRONAS'tan alınacak etilen oksitin (EO)³ rekabetçi koşullarda sağlanacağı hususları birlikte değerlendirildiğinde OG'nin tam işlevsel olduğu kanaatine varılmıştır.
- (8) Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, ortak girişimin tam işlevsel, bağımsız bir iktisadi varlık niteliğinde olacağı, bu bakımdan bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir ortak girişim olduğu kanaatine varılmıştır. Ayrıca, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerindeki ciro eşiklerini aştığı ve dolayısıyla anılan işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (9) OG'nin; polieter polioller, iyonik olmayan sürfaktanlar, polieten glikol (PEG) ve polialkilen glikol (PAG) üretimi ve satışında esas olarak Asya Pasifik bölgesinde faaliyet göstermesi planlanmaktadır. Hâlihazırda OG'nin herhangi bir faaliyetinin olmaması değerlendirildiğinde işlem kapsamında Türkiye'de mevcut durumda herhangi bir etkilenen pazar ortaya çıkmayacaktır. Öte yandan, 2022 yılından sonra Türkiye'de işlem kapsamında etkilenen pazarların oluşması mümkündür.
- (10) PETRONAS Türkiye'de, OG'nin Malezya'da üreteceği kullanıma hazır saf oksialkalit ürünlerinin (polieter polioller, iyonik olmayan sürfaktanlar, PEG ve PAG) satışında faaliyet göstermemekte olup, OG'nin faaliyetlerinin alt pazarını oluşturan yağlayıcılar ve silikonlar kapsamında faaliyet göstermektedir. Bu çerçevede OG'nin faaliyete geçmesi halinde Türkiye'de OG ve PETRONAS'ın faaliyetleri arasında dikey bir örtüşme ortaya çıkabilecektir.
- (11) OG'nin üretmesi planlanan ürünlerin üst pazarı olan EO ürünlerini, PETRONAS tamamıyla şirket içi tüketimde kullanmak üzere üretmektedir. PCC'nin ise bu alanda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. PETRONAS'ın ayrıca Türkiye'de bir üretim kapasitesi de bulunmamaktadır. Dolayısıyla PETRONAS'ın ve PCC'nin söz konusu pazarda ticari bir faaliyeti bulunmadığından OG ve taraf teşebbüslerin faaliyetleri arasında EO ürünleri açısından herhangi bir dikey örtüşmenin bulunmadığı anlaşılmıştır. Öte yandan, işlemin gerçekleşmesi halinde küresel ölçekte PETRONAS'ın OG'ye EO ürünlerini tedarik edeceği ifade edilmiş olup, PETRONAS tarafından temin edilecek miktarın OG'nin hammadde gereksiniminin %(.....)'ünü oluşturacağı belirtilmiştir.
- (12) PETRONAS ve OG arasındaki potansiyel diğer bir dikey ilişki de OG'nin PAG ve polieter polioller üretimi ile PETRONAS'ın Türkiye'deki yağlayıcılar üretimine ilişkin

³ EO, sabit yataklı gümüş-bazlı katalizör üzerinde oksijen ile bir reaktör sistemine koyulan etilenin kısmi oksitlenmesi ile üretilen renksiz bir gazdır.

faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. OG'nin faaliyet göstereceği PAG ve polieter poliollerin alt pazarı konumunda olabilecek yağlayıcılar alanında PETRONAS'ın Türkiye'de faaliyeti bulunmaktadır. Ancak, PETRONAS mevcut durumda, yağlayıcı üretim sürecinde PAG veya polieter poliollerini hammadde olarak kullanmamaktadır. Dolayısıyla, OG tarafından gelecekte üretilecek olan PAG ve polieter polioller ile PETRONAS'ın yağlayıcılara ilişkin faaliyetleri arasında potansiyel bir dikey ilişki söz konusudur. PETRONAS 2018 yılında Türkiye'de yaklaşık olarak (.....) yağlayıcı (sentetik ve mineral yağlayıcıların toplamı) satışı gerçekleştirmiş olup bu miktar yağlayıcılara ilişkin Türkiye'deki toplam pazarın hem değer hem de miktar bakımından %(.....)'ten az bir kısmını oluşturmaktadır. Öte yandan, sentetik yağlayıcılar alanında PETRONAS'ın 2018 yılına ilişkin Türkiye pazar payı hem değer hem de miktar bazlı olarak %(.....)'dan azdır. Tüm bu değerlendirmeler ışığında, OG tarafından gelecekte üretilmesi planlanan polieter polioller ve PETRONAS'ın yağlayıcılara ilişkin faaliyetleri arasında oluşabilecek potansiyel bir dikey örtüşmenin PETRONAS'ın mevcut pazar payının düşük olması nedeniyle rekabetçi bir endişe oluşturmayacağı kanaatine varılmıştır.

- (13) OG'nin iyonik olmayan sürfaktanlar ve PEG üretiminde faaliyette bulunacağı, bu ürünlerin her ikisinin de bazı silikon uygulamaları için silikona silikon emülsiyon etkin maddesi olarak eklenebildiği ve PETRONAS'ın silikon üretiminde iyonik olmayan sürfaktan ve PEG kullandığı dikkate alındığında, ilgili ürünler açısından OG ve PETRONAS'ın faaliyetleri arasında gelecekte dikey bir örtüşmenin meydana gelebileceği anlaşılmıştır. Öte yandan, PCC silikon üretmemekte veya satmamakta olup iyonik olmayan sürfaktanlar alanında Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Bu nedenle, PCC'nin iyonik olmayan sürfaktanlar faaliyeti ile PETRONAS'ın silikonlara ilişkin faaliyetleri arasında dikey örtüşme meydana geleceği kanaatine ulaşılmıştır. PCC'nin iyonik olmayan sürfaktanlara ilişkin 2018 yılı satış miktarlı pazar payı yaklaşık olarak %(.....) olup PETRONAS'ın silikona ilişkin hem satış değeri hem satış miktarı bazlı 2018 yılı pazar payının %(.....)'dan düşük olduğu ifade edilmiştir. Bu çerçevede, tarafların potansiyel dikey ilişkili pazarlardaki pazar paylarının düşük olduğu ve bu nedenle ilgili işlemin anılan pazarda herhangi bir rekabetçi endişeye yol açmayacağı değerlendirilmektedir.
- (14) OG'nin gelecekte polieter polioller, iyonik olmayan sürfaktanlar, PEG ve PAG ürünlerinin üretimi ve satışında esas olarak Asya Pasifik bölgesinde faaliyet göstermesinin planlandığı fakat Türkiye'de de faaliyet gösterebileceği ifade edilmiştir. Bu kapsamda OG tarafları ve OG'nin faaliyetleri arasında gelecekte potansiyel yatay örtüşmelerin meydana gelebileceği ihtimali de değerlendirilmiştir.
- (15) PCC'nin polieter poliollerin üretimi ve satışında küresel olarak ve Türkiye'de faaliyeti bulunmakta olup, PETRONAS'ın bu alanda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu çerçevede, PCC'nin ve OG'nin polieter poliollerin üretimi faaliyetleri arasında gelecekte yatay bir örtüşmenin meydana gelebileceği öngörülmektedir. Küresel polieter polioller talebi 2018 yılında (.....) kiloton (kt) civarında gerçekleşmiş olup, PCC'nin küresel polieter polioller satışları (.....) kt, Türkiye satışları ise (.....) kt civarındadır. PCC'nin 2018 yılında Türkiye satış bazlı pazar payı yaklaşık olarak %(.....)'tir. Dosya mevcudu bilgilere göre, polieter polioller ürününe ilişkin olarak PCC'nin üretim kapasitesi bazlı pazar payı ise yaklaşık %(.....)'tür.
- (16) Bu değerlendirmeler ışığında, OG'nin gelecekte faaliyete geçmesi ile birlikte polieter polioller ürününe ilişkin olarak OG'nin ve PCC'nin faaliyetleri arasında potansiyel yatay bir örtüşmenin meydana gelebileceği fakat PCC'nin hem küresel hem de Türkiye

pazar payının düşük olması nedeniyle söz konusu işlemin bu ürün bakımından herhangi bir rekabetçi endişe doğurmayacağı sonucuna varılmıştır.

- (17) Gelecekte yatay olarak yoğunlaşmanın gerçekleşebileceği bir diğer ürün iyonik olmayan sürfaktanlardır. PCC'nin 2018 yılında Türkiye'de iyonik olmayan sürfaktan satışları yaklaşık (.....) kt olarak gerçekleşmiş olup satış miktarı bakımından pazar payı %(.....) civarındadır. PETRONAS'ın ise küresel olarak iyonik olmayan sürfaktan üretimi bulunmasına rağmen, Türkiye'de 2018 yılında bu ürüne ilişkin satışı bulunmamaktadır.
- (18) Dosyadaki bilgilere göre, PETRONAS ve PCC'nin 2018 yılı üretim kapasitesi bazlı küresel pazar payları sırasıyla %(.....) ve %(.....) olup tarafların toplam pazar payı %(.....)'dir. Tarafların toplam küresel pazar paylarının ve PCC'nin Türkiye pazar payının düşük olması birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu işlemin iyonik sürfaktanlar ürünü açısından herhangi bir rekabetçi endişeye yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.
- (19) Öte yandan, OG'nin gelecekte PAG ürünü bakımından Türkiye'de de faaliyet gösterebileceği ve PCC'nin de hâlihazırda Türkiye'de PAG üretimi ve satışı bulunduğu için potansiyel bir yatay örtüşmenin gerçekleşebileceği değerlendirilmektedir. PETRONAS'ın ise hem Türkiye'de hem küresel olarak PAG üretimi ve satışı bulunmamaktadır. PCC, PAG üretiminde esasen poliyeter poliollerin üretimi için tasarlanmış bir üretim tesisini kullanmakta olup müşterilerin somut siparişlerine bağlı olarak üretim gerçekleşmektedir. PCC'nin 2018 yılında Türkiye'de PAG satışları ise (.....) kt olarak gerçekleşmiş olup, Türkiye özelindeki pazar payı yaklaşık %(.....)'dur. Bu kapsamda, PCC'nin satış bazlı pazar payının oldukça düşük olduğu ve bu nedenle işlemin herhangi bir rekabetçi endişeye yol açmayacağı değerlendirilmektedir.
- (20) Yukarıda yer verilen değerlendirmeler neticesinde, tarafların ilgili pazarlardaki düşük pazar payları dikkate alındığında, bildirim konu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (21) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.